

Kolding (Berg) henvise til den Betingelse, der bliver stillet til Skolelærereksamen; at Ingen maa gaa op til den, undtagen han i et Aar har deltaget i Undervisningen ved en Skole; thi det forekommer mig at være fuldstændig rigtigt, hvad det ærede Medlem for Bogenfe (Berntsen) bemærkede dertil, at det svarede til den praktiske Dannelse, man krævede af en Sømand; men det havde aldeles Intet at gjøre med Hensyn til den theoretiske Examinens- undervisning og til de egentlige Krav ved Examen. Naar der ippvrigt har været Tale om den Vanskelighed, der kan være forbundet med Examen, at der kan være Suller i den Kundskab, man der lægger for Dagen, da er det Noget, der gjaelder alle Examinere, og saa skulde man vel konsekvent affkaffe dem alle og lade det være nok, at Eleverne havde gaaet gennem formentlig gode Skoler, hvor man igjennem Lærernes Personer kunde have Bevis for, at de havde faaet de Kundskaber, de skulle have. Der kan altid være Suller ved Examen, og de kunne ogsaa fremkomme efter Examen. Selv om en Mand ved Examen har fuldkommen Kundskab til Alt, hvad han skal kjende, saa kan han glemme det i Aarens Løb, og naar en Mand i en Alder af 45—50 Aar kommer i det særlige Dieblit, hvor mange Menneskers Liv beror paa hans Afgjørelse, saa kan han godt have glemt, hvad han kunde til Examen. Altsaa, en fuldkommen Garanti faar man i Virkeligheden slet ikke ved nogen Examen, om den end er tagen efter den bedst mulige Skolegang. Dernæst siges det, at det skulde være uoverkommeligt for Examinationskommissionen, da der er saamange Elever at afholde en Prøve over. Sa, hvis det er Tilfældet, saa lad os indrette Examinationskommissionen saaledes, at den bliver mere fuldkommen og kan holde en forsvarelig Prøve, men lad os ikke gaa den Vej, her er foreslaaet. Fremdeles vil man henvise til, at de Byrder, man kom til at lægge paa de fattige Elever, kunde lattes derved, at man gav dem Statsunderstøttelse, og at det var Noget, der allerede nu skete, naar de vilde underkaste sig Maskinerexamen, den tredje Afdeling. Sa, men der er den Forskjel, at der have Bedkommende iforveien bestaaet andre Examinere, saa at man har nogenlunde Garanti for den Dygtighed, de ere i Besiddelse af, og at det kun er et indskrænket Antal, som der her er Tale om, men naar man derimod gaar saavidt, at samtlige trængende Elever ved første Afdeling kunde faae Del i Statens Understøttelse, saa ville de i Regelen ikke have taget nogen tidligere Examen, hvorved de have vist nogen Dygtighed, og man maatte da i alt Fald gaa ud fra, at de først skulde være nogen Tid paa Skolen, inden man kan give dem Understøttelse. Ogsaa dette kan imidlertid falde haardt for mangen En paa Grund af hans private Forhold. Men dernæst forekommer det mig noget betænke-

ligt, at man i den Grad udstrækker Statsunderstøttelse til Folk, som blot forberede sig til en privat borgerlig Næringsvei. Jeg ser ikke Andet, end at der deraf kan drages meget betænkelige Konsekvenser; vi kunne komme til at understøtte Folk i mange andre Retninger, som ville give sig af med et rent borgerligt Eshverv, f. Ex. ved tekniske Skoler og andre. Det forekommer mig dog, at vi skulle lidt betænke os, inden vi gjøre et Skridt, som kan have saa betydelige Konsekvenser. Naar der endelig saa ofte er slaaet paa den særlige Betydning, denne Examen har med Hensyn til de Følger, den kan have for Menneskeliv osv., ja saa er der virkelig mange andre Examinere, der kunne være af ligesaa stor Betydning, men hvortil der ikke gjøres saadanne Krav. Der er fremhævet f. Ex. baade Læger og Dyrelæger, og jeg skal ogsaa nævne Farmaceuter. Hvorofte kan ikke en Farmaceut ved en uringtig Sammenblanding af Medicamenter affedkomme Løb af Menneskeliv? Ikke at tale om andre Examinere, der ogsaa have stor Betydning, om de end ikke have det for selve Legemets Bevarelse. Jeg kan altsaa ikke se Andet, end at det er en aldeles ny og usædvanlig Bestemmelse, der her bringes ind i Loven, som kan blive af meget betænkelige Følger for vor hele øvrige Lovgivning paa Skolevæsenets Omraade. Jeg vil derfor meget ønske, at denne Bestemmelse ikke bliver optagen i den endelige Lov, men at man derimod, hvis det skal være nødvendigt at gjøre Indgreb i den Frihed, der bestaar, hellere gaar en af de andre Veie, som den ærede Minister tænker sig, end denne. En Bestemmelse som denne vil idetmindste for mig være tilstrækkelig til at maatte stemme mod hele Loven. Med Hensyn til enkelte andre Bestemmelser har jeg ogsaa Betæneligheder, og navnlig ligger den nær, at man vil indføre en Maskinerexamen for Folk, som maaske aldrig komme til at beskæftige sig med Maskiner, da de aldrig blive Styrmand paa Dampskibe. Der er en Bestemmelse endnu, som ikke har været fremhævet, men som jeg heller ikke tror er ganske uden Betænkelighed, nemlig den om Navigationsdirektøren, der skal udnævnes og Lønnes som Kommandør i Søværnet af yngste Lønningssklasse, en Bestemmelse, der imidlertid ligesom de andre Enkeltheder vil kunne komme under nærmere Overveielse i det Udvalg, jeg antager vil blive nedsat.

G. Petersen: Det er jo navnlig Slutningen af § 5 med Hensyn til Indstillingsretten, der her har mødt den stærkeste Modstand, navnlig ogsaa fra det ærede Medlem, der sidst havde Ordet (Høgsbro). Jeg er dog ikke ganske enig med ham i, at der kan være saa stor Fare ved at vedtage denne Bestemmelse; jeg tror tværtimod, at, saaledes som Forholdene nu have udviklet sig,